

บทที่ 2

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในเรื่องเกี่ยวกับความต้องการการการนิเทศของครูผู้ศึกษาโดยตรงนั้น ยังไม่ปรากฏว่ามีผู้ใดทำการวิจัยไว้ ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าแนวทางของการทำวิจัยจากรายงานการวิจัยในเรื่องที่ใกล้เคียงซึ่งได้แก่ งานวิจัยที่ศึกษาดังความต้องการการการนิเทศของครูในสาขาวิชาอื่น ๆ และจากการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วเห็นว่าการศึกษาความต้องการการการนิเทศของครูนั้น ผู้ศึกษาควรที่จะได้ทราบถึงสภาพหรือปัญหาที่เป็นเหตุให้ครูต้องการการการนิเทศด้วย ในบทนี้ ผู้วิจัยจึงใคร่เสนอรายงานและผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ทั้งในเรื่องของสภาพและปัญหาการเรียนการสอนวิชาผู้ศึกษา เรื่องของความต้องการการการนิเทศในสาขาวิชาต่าง ๆ และเรื่องของการนิเทศการศึกษาที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเพื่อนำมาใช้เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยดังต่อไปนี้

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องภายในประเทศ

ฉัตร ทวีสุข (2515: 86-93) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนนครหลวงกรุงเทพธนบุรี" โดยใช้แบบสำรวจกับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ ในเขตนครหลวงกรุงเทพธนบุรี จำนวน 65 คน ผลการวิจัยในส่วนที่เกี่ยวข้องพบว่า คำนการผู้ศึกษาทางโรงเรียนยังขาดครูที่มีความรู้โดยตรง ขาดอุปกรณ์ ขาดการแนะนำจากหน่วยศึกษานิเทศก์ โรงเรียนไม่ได้รับความช่วยเหลือจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาอย่างเพียงพอ การช่วยเหลือและความร่วมมือจากผู้ปกครองนักเรียนมีน้อยมาก สภาพทั่วไปของบริเวณโรงเรียนยังไม่ถูกสุขลักษณะ สิ่งแวดล้อมในโรงเรียนยังไม่ดีพอ การจัดบริการสุขภาพมีน้อย สรุปแล้วโรงเรียนส่วนใหญ่ในเขตเมืองหลวงต้องการให้มีการนิเทศประชุมอบรมในเรื่องของการสอนผู้ศึกษา และการจัดโครงการสุขภาพในโรงเรียนเป็นอย่างมาก

นฤมล ไวยโอรส (2522: 83-87) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ปัญหาการเรียนการสอนวิชาสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ของโรงเรียนเขตอำเภอเมือง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา พ.ศ. 2521" การวิจัยได้ใช้แบบสอบถามส่งไปยังครูที่สอนวิชาสุขศึกษาจำนวน 11 คน นักเรียน 300 คน ผลการวิจัยสรุปได้ว่า ครูส่วนใหญ่ที่ทำหน้าที่สอนวิชาสุขศึกษาได้รับมอบหมายงานและวิชาสอนมากเกินไป เมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นในการทำงาน ครูพยายามแก้ไขปัญหาคด้วยตนเอง ปัญหาที่เกิดขึ้นคือ การขาดแคลนอุปกรณ์การสอน บรรยากาศของห้องเรียนไม่เหมาะสม ห้องเรียนอยู่ในสภาพที่แออัด สภาพแวดล้อมไม่ดี มีเสียงรบกวนต่อการเรียนการสอน และเห็นว่าหลักสูตรวิชาสุขศึกษายังไม่เหมาะสม ควรที่จะแก้ไขในบางตอน นอกจากนี้ผู้วิจัยได้ให้ข้อเสนอแนะที่น่าสนใจคือ ครูผู้สอนสุขศึกษาควรจะเป็นผู้ที่สำเร็จมาจากวิชาเอกสุขศึกษาโดยตรง ควรเอาใจใส่เป็นกันเองกับเด็ก ควรมีวัสดุอุปกรณ์ให้พร้อมโดยอาจคิดแปลงให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมและสะดวกแก่การจัดเตรียม ควรหาความรู้เพิ่มเติมให้ทันสมัยอยู่เสมอ ผู้บริหารควรให้ความสำคัญแก่วิชาสุขศึกษามากขึ้น ทั้งควรสนับสนุนในทุก ๆ ด้าน เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนสุขศึกษาได้ผลดียิ่งขึ้น

ในปีเดียวกันนี้ เมฆจพร เสรีรุ่ง (2522: 76-82) ได้ทำการวิจัยศึกษาถึงความคิดเห็นของครูผู้สอนสุขศึกษา เกี่ยวกับการสอนสุขศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนต้นของโรงเรียนรัฐบาลในเขตกรุงเทพมหานคร โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังครูสุขศึกษา 153 คน จากโรงเรียนรัฐบาล 50 โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ครูสุขศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับการจัดกิจกรรม 3 ลักษณะ คือ การจัดสิ่งแวดล้อม การบริการสุขภาพ และการสอนสุขศึกษาโดยครูเน้นค่านักคนคติ ความรู้ และการปฏิบัติตามลำดับ วิธีการสอนที่ครูควรนำมาใช้คือ การบรรยายพร้อมใส่อุปกรณ์การสอนประกอบ อุปกรณ์ที่ให้ความรู้และเกิดความเข้าใจได้มากที่สุด คือ ภาพยนตร์ ภาพสไลด์ และวัสดุของจริง วิธีการประเมินผลควรใช้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ สำหรับปัญหาที่เป็นอุปสรรคต่อการสอน คือ อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ ผู้บริหารไม่เห็นความสำคัญของวิชาสุขศึกษาเท่าที่ควร ครูไม่พอและไม่มีความรู้ทางด้านสุขภาพอนามัยที่เพียงพอ นักเรียนเบื่อหน่ายที่จะเรียนวิชาสุขศึกษา และโรงเรียนขาดงบประมาณ

ฉวีวรรณ ไหวพริบ (2524: 105-110) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสำรวจ การเรียนการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนของโครงการสุศึกษาสายการศึกษา" มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจและเปรียบเทียบการเรียนการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนประถมศึกษา และโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูสุศึกษาในโรงเรียนของโครงการสุศึกษาสายการศึกษา จำนวน 189 คน ผลการวิจัยพบว่า การเรียนการสอนสุขศึกษาในโรงเรียนทั้งสองประเภทจัดได้ตรงตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรปานกลาง และมีการปรับปรุงเนื้อหาวิชาบางส่วนให้เหมาะสมกับท้องถิ่น ครูในโครงการสอนหรือคู่มือของจังหวัดหรือเขต ครูส่วนใหญ่มีความสนใจและเอาใจใส่การเรียนการสอนพอสมควร นักเรียนมีส่วนร่วมในชั้นเรียนปานกลางและสามารถนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้พอสมควร หนังสือตำราอ่านเพิ่มเติมมีน้อย อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอ นอกจากนี้มีข้อแตกต่างในผลการวิจัย คือ โรงเรียนประถมศึกษามีครูประจำชั้นที่ไม่ผ่านการอบรมวิชาสุศึกษาเป็นผู้สอน และเน้นพฤติกรรมทางบ้านปฏิบัติมาก ส่วนโรงเรียนมัศึกษามีครูประจำชั้นที่ผ่านการอบรมวิชาสุศึกษาเป็นผู้สอน โดยเน้นพฤติกรรมทางบ้านปฏิบัติมาก ส่วนโรงเรียนมัศึกษามีครูประจำชั้นที่ผ่านการอบรมวิชาสุศึกษาเป็นผู้สอน โดยเน้นพฤติกรรมด้านความรู้และด้านการศึกษาปฏิบัติปานกลาง

ในปีเดียวกัน ศุภลักษณ์ กุลโกวิท (2524: 123-126) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง "ความสนใจทางด้านสุขภาพของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 เขตการศึกษา 3" โดยใ้แบบสอบถามส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จากจังหวัดพัทลุง สงขลา และสุราษฎร์ธานี จำนวน 591 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องสรุปได้ว่า นักเรียนที่เรียนวิชาสุศึกษากับครูที่จบการศึกษาวิชาเอก สุขศึกษา มีความสนใจทางด้านสุขภาพสูงสุด รองลงมาคือ นักเรียนที่เรียนวิชาสุศึกษากับครูที่จบวิชาเอกพลศึกษา วิชาโทสุศึกษา ส่วนนักเรียนที่เรียนวิชาสุศึกษากับครูที่สำเร็จการศึกษาวิชาเอกอื่น ๆ นั้น มีความสนใจทางด้านสุขภาพในระดับต่ำสุด

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมพลศึกษา (2527: 2-3) ได้ทำกรณีศึกษาเพื่อติดตามผลการใช้หลักสูตรพหุศึกษานามัย พุทธศักราช 2521 และ 2524 ของโรงเรียนมัธยมศึกษาในส่วนกลาง และได้รายงานผลของการออกนิเทศครั้งนี้ โดยสรุปปัญหาและข้อมูลในส่วนของการสุศึกษาไว้ว่า ครูสุศึกษาส่วนใหญ่สอนวิชาพลศึกษาคู่ย ส่วนมากเคยได้

รับการอบรมเพิ่มเติมทางสุขศึกษา ซึ่งนำผลการอบรมไปใช้ได้ปานกลาง ถ้าหน่วย-
ศึกษานิเทศก์จะจัดอบรมเกี่ยวกับวิชาสุขศึกษาก็ควรจัดอบรมในเรื่องการจัดทำอุปกรณ์การ-
สอน ความรู้ใหม่ ๆ ทางด้านสุขศึกษา เทคนิคการสอน การสอนเพศศึกษา ความรู้
ในวิวัฒนาการของโรคต่าง ๆ ยาเสพติด หลักสูตรวิชาสุขศึกษากับการเรียนการสอน
ปัจจุบัน การจัดทำข้อสอบมาตรฐาน การวัดผลให้ตรงตามจุดประสงค์ การสุขาภิบาล
สิ่งแวดล้อม อนามัยส่วนบุคคล ความรู้เรื่องยา และปัญหาในการนำหลักสูตรไปใช้
ในค้ำของวิธีสอนพบว่า ครูในส่วนกลางนี้ได้ใช้วิธีสอนหลาย ๆ วิธี เช่น การบรรยาย
การค้นคว้าทำรายงาน การสาธิตและการฝึกปฏิบัติ การใช้วีดีโอเทป การถามตอบ
ซึ่งครูจะใช้แบบใดก็ขึ้นอยู่กับเนื้อหาที่จะสอน ครูต้องการอุปกรณ์การสอน คือ หนังสือ-
อ่านประกอบ ภาพยนตร์ วีดีโอเทป สไลด์ โปสเตอร์ เอกสาร จุลสาร นอก
จากนี้รายงานยังสรุปไว้ชัดเจนกว่า ครูสุขศึกษาส่วนมากต้องการให้มีการนิเทศทาง
ด้านวิชาสุขศึกษาโดยเฉพาะ

สำหรับงานวิจัยทางด้านความต้องการ การนิเทศของครูสุขศึกษาโดยตรงนั้น
ก็กล่าวแล้วว่ายังไม่มีผู้ใคร่หาเอาไว้ แต่ก็ได้มีการรายงานการวิจัยที่ใกล้เคียงให้ศึกษา
กล่าวคือ

วีระเวช ปะทะยศ (2522: 90-94) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการ
การนิเทศวิชาพลศึกษาของครูในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร" โดยส่ง
แบบสอบถามไปยังครูใหญ่และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาในโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร
จำนวน 120 คน ผลของการวิจัยพบว่า ครูใหญ่และครูผู้สอนวิชาพลศึกษาต้องการความ
ช่วยเหลือจากพลศึกษานิเทศก์ โดยช่วยแนะนำวิธีการสอนแบบแปลก ๆ ใหม่ ๆ ต้องการ
ได้รับเอกสารคู่มือทางพลศึกษา ช่วยแนะนำวิธีการผลิตอุปกรณ์ชิ้นใช้เอง ช่วยหารายได้
พิเศษมาปรับปรุงอุปกรณ์และสถานที่ทางพลศึกษา ช่วยกระตุ้นให้ทางโรงเรียนปรับปรุง
โครงการสอนและกิจกรรมพลศึกษา ช่วยเป็นสื่อกลางในการประสานงานติดต่อเกี่ยวกับ
งานพลศึกษาและกีฬาต่าง ๆ ของโรงเรียนกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ประสานงานกับ
ทางโรงเรียน ชี้แจงโปรแกรมการนิเทศและวิธีการเยี่ยมนิเทศให้โรงเรียนทราบล่วงหน้า
ช่วยดำเนินการบริการชุมชนของทางโรงเรียนในค้ำพลศึกษา สุขศึกษา นันทนาการและ
ลูกเสือ จัดประชุมสัมมนาทางวิชาการแก่ครูพลศึกษา นอกจากนั้นครูใหญ่และครูพลศึกษา

ต้องการให้ศึกษานิเทศก์เป็นคนที่ตรงต่อเวลา ชยัน และอุทิศเวลาให้ทั้งงาน กระจือ-
หรืออื่น สนใจงานนิเทศ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ มองการณ์ไกล และพลศึกษา
นิเทศก์ควรผ่านการอบรมวิชาหลัก และวิธีการสอนพลศึกษา และวิชาการนิเทศการ
พลศึกษา

จากการวิเคราะห์ความแปรปรวนปรากฏว่า ความคิดเห็นของครูใหญ่ และ
ครูผู้สอนพลศึกษาในค้ำนต่าง ๆ ของการวิจัยนี้ มีความคิดเห็นและความต้องการไม่แตก-
ต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ไม่ว่าจะเปรียบเทียบภายในกลุ่มระหว่างเขตต่าง ๆ หรือ
เปรียบเทียบระหว่างกลุ่ม หรือเปรียบเทียบโดยแบ่งตามระดับวุฒิการศึกษา

พัทธิ ศิลปไชย (2524: 82-91) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการทาง
ค้ำนการนิเทศของครูพลศึกษา โรงเรียนรัฐบารระดับมัธยมศึกษา" โดยส่งแบบสอบถาม
ไปยังหัวหน้าหมวดค้ำนนิเทศ และครูพลศึกษาโรงเรียนรัฐบารระดับมัธยมศึกษาทั้ง 12
เขตการศึกษา กลุ่มตัวอย่างมีจำนวนทั้งสิ้น 284 คน ผลของการวิจัยจำแนกความ
ต้องการการนิเทศของครูพลศึกษาเป็นค้ำน ๆ พอสรุปได้ดังนี้

1. ค้ำนคุณสมบัติของพลศึกษานิเทศก์ ต้องการให้เป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบใน
หน้าที่ดี มีมนุษยสัมพันธ์ดี เป็นกันเอง เข้ากับผู้อื่นได้ดี มีศรัทธาในอาชีพของตน มี
ความเชื่อมั่นในตนเอง มีความเป็นประชาธิปไตย เป็นผู้นำที่ดี และสามารถแก้ปัญหา
เฉพาะหน้าได้ดี

2. ค้ำนการเรียนการสอน ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์ จัดการอบรมแลกเปลี่ยน
เปลี่ยนความรู้ความคิดเห็น และเทคนิควิธีการสอนพลศึกษาระหว่างครูพลศึกษาในเขต
การศึกษาเดียวกัน ช่วยจัดหา หรือแนะนำตำรา เอกสาร หรือคู่มือเกี่ยวกับถารเรียน
การสอนพลศึกษา และช่วยแนะนำวิธีการสอนแปลก ๆ ใหม่ ๆ อยู่เสมอ

3. ค้ำนอาคารสถานที่และอุปกรณ์ ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์ช่วยจัดหา
อุปกรณ์กีฬาที่โรงเรียนขาดแคลน จัดหาโสตทัศนูปกรณ์ประกอบการสอน ร่วมมือกับทาง
โรงเรียนในการจัดหารายได้อื่นๆ เพื่อซื้ออุปกรณ์หรือสร้างสนามฝึกพลศึกษา และช่วย
แนะนำในการผลิตอุปกรณ์ทางพลศึกษาขึ้นใช้เอง

4. ด้านการประเมินผล ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์จัดประชุมสัมมนาเพื่อเผยแพร่ความรู้ในการวัดและประเมินผลพลศึกษาในเขตการศึกษาเดียวกัน ช่วยวิเคราะห์ปัญหาหลักสูตรและการเรียนการสอนพลศึกษา และช่วยสร้างแบบทดสอบมาตรฐานเพื่อวัดผลวิชานี้

5. ด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ต้องการให้พลศึกษานิเทศก์ช่วยสนับสนุน และส่งเสริมยกระดับมาตรฐานทางกีฬาของโรงเรียน ส่งเสริมการแข่งขันกีฬาภายนอกและภายในโรงเรียน ให้คำแนะนำในการจัดแข่งกีฬา ช่วยประสานงานระหว่างฝ่ายบริหารกับสายวิชาพลศึกษา เพื่อให้สนับสนุนและให้งบประมาณในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตรทางค่านพลศึกษาอย่างเพียงพอ

6. ด้านอื่น ๆ ได้แก่ รูปแบบของกรณีศึกษาที่ครูพลศึกษาต้องการ คือ ต้องการกรณีศึกษาแบบเขียนเขียนโดยพลศึกษานิเทศก์มาเอง กรณีศึกษาแบบสาธิต และกรณีศึกษาแบบประชุมใหญ่

จากการวิเคราะห์เปรียบเทียบความคิดเห็นของหัวหน้าหมวดพลศึกษานิเทศก์กับครูพลศึกษาในความต้องการทั้ง 6 ด้าน ปรากฏว่า ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และการวิเคราะห์ความแปรปรวนความต้องการกรณีศึกษาทั้ง 6 ด้านในแต่ละเขต ส่วนใหญ่ก็ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ในปีต่อมา เขียน จงฤทธิพร (2525: 54-57) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความต้องการในการนิเทศการสอนวิชาวิทยาศาสตร์ของครูวิทยาศาสตร์ ระดับมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5" โดยส่งแบบสอบถามไปยังครูผู้สอนวิชาวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมศึกษา เขตการศึกษา 5 จำนวน 343 คน ผลการวิจัยพบว่า ครูวิทยาศาสตร์มีความต้องการให้มีการฝึกอบรม หรือนิเทศการสอนในเรื่องการสร้างข้อสอบวัดทักษะในด้านต่าง ๆ การใช้และซ่อมแซมอุปกรณ์วิทยาศาสตร์ การจัดกิจกรรมชุมนุมวิทยาศาสตร์ วิธีสอนตามจุดมุ่งหมาย การเรียนรู้รายวิชา การประเมินผลตามจุดมุ่งหมายการเรียนรู้รายวิชา ความรู้เกี่ยวกับแหล่งวิชาในชุมชนและหลักสูตร ทั้งยังต้องการความช่วยเหลือในเรื่องการใช้หลักสูตร และเนื้อหาวิชาวิทยาศาสตร์ วิธีสอน และเทคนิคการสอน การวัดและประเมินผล ครูวิทยาศาสตร์มีปัญหากการใช้สื่อ และวัสดุสารประกอบการสอน

น้อย แต่ก็มีความต้องการในการใช้สื่อ และวัสดุสารประกอบการสอนมาก นอกจากนี้ยังต้องการวิธีการนิเทศการสอนในเรื่องของการศึกษานอกสถานที่ การประชุมปฏิบัติการ การจัดนิทรรศการ ซึ่งผู้นิเทศการสอนที่ครูวิทยาศาสตร์ต้องการนั้น ควรเป็นวิทยากร จากสถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี หรือเป็นนักวิชาการจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศซึ่งมีคุณสมบัติเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ไม่หาความรู้อยู่เสมอ มีประสบการณ์ในการทำงานสูง มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี และยึดหลักประชาธิปไตยในการทำงาน

งานวิจัยที่เกี่ยวข้องในต่างประเทศ

มีการศึกษาและรายงานการวิจัยในต่างประเทศในเรื่องที่ใกล้เคียง พอเป็นแนวทางประกอบการศึกษางานวิจัยครั้งนี้ได้ ดังนี้

กัสส์ (Guss 1961: 84-86) ได้ทำการศึกษาในเรื่อง "ความรู้ลึกของครูที่มีต่อการนิเทศการศึกษา" ผลการศึกษาพบว่า ครูมีความเห็นว่าการนิเทศการศึกษายังไม่เป็นศูนย์กลางในการปรับปรุงการเรียนการสอน และยังไม่ได้เตรียมที่จะช่วยในการสอน และพบว่าครูต้องการการนิเทศที่สามารถช่วยครูแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้

นีวิลล์ (Neville 1969: 244-245) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ศึกษานิเทศก์ที่ครูต้องการ" (The Supervisors We Need) ผลการศึกษาพบว่า ครูต้องการศึกษานิเทศก์ที่ช่วยเหลือในการปรับปรุงโปรแกรมการเรียนการสอน และสิ่งแรกที่ศึกษานิเทศก์ควรกระทำ คือ งานปรับปรุงการสอนโดยมีการวิเคราะห์การสอน และให้แนวทางแก่ครูให้สามารถเข้าใจพฤติกรรมการเรียนการสอนได้

คาร์แมน (Carman 1970: 4406-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "บทบาทและความรับผิดชอบในการนิเทศการสอน จากผลการวิจัยที่ค้นพบในระหว่างปี ค.ศ. 1955-1969" (Role and Responsibilities in General Supervision of Instruction: A Synthesis of Research Finding, 1955-1969) โดยศึกษาจากรายงานการวิจัย 99 ฉบับ ในระหว่างปี ค.ศ. 1955-1969 เพื่อวิเคราะห์ปัญหาเกี่ยวกับบทบาทและความรับผิดชอบในการนิเทศการศึกษาจากที่ได้สำรวจไว้แล้ว

เพื่อตรวจสอบองค์ประกอบที่สัมพันธ์กับการปฏิบัติทางบทบาท และเพื่อนำผลการวิจัยมาตีความให้เข้าใจชัดเจนในบทบาท และค่านิยมของศึกษานิเทศก์ ซึ่งผลการวิจัยมีส่วนที่เกี่ยวข้องให้เป็นแนวทางในการวิจัย พอสรุปได้ว่า บุคลากรโรงเรียนมีความเห็นว่าการนิเทศควรเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงหลักสูตร การจัดเตรียมอุปกรณ์ และแหล่งความรู้ รวมทั้งช่วยแก้ปัญหาที่สำคัญ ๆ ในการเรียนการสอน เกี่ยวกับพฤติกรรมการนิเทศที่มีประสิทธิภาพบุคลากรในโรงเรียนเห็นว่า ศึกษานิเทศก์ควรพิจารณาปัญหาของครูอย่างแท้จริง แสดงความช่วยเหลือ กระตุ้นให้ครูพัฒนาการเรียนการสอน และส่งเสริมให้ครูตัดสินใจด้วยตนเองได้

ในปีเดียวกันนี้ เบิร์ค (Burke 1970: 1993-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การสังเกตการปฏิบัติงานของศึกษานิเทศก์โรงเรียนมัธยมศึกษา ตามความเป็นจริงและความคาดหวังของโรงเรียนราษฎร์ในบอสตัน" (Perception of Existing and Recommended Practices of the High School General Supervisor in the Boston Public Schools) โดยใช้แบบสอบถามส่งไปยังครูระดับมัธยมศึกษา และศึกษานิเทศก์รวม 313 คน ผลการวิจัยที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัยครั้งนี้ พอสรุปได้ว่า ศึกษานิเทศก์และครูผู้รับการนิเทศมีความเห็นสอดคล้องกันในเรื่องของการนิเทศว่า ศึกษานิเทศก์ที่จะไปนิเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษาควรปฏิบัติดังนี้ คือ เป็นผู้หน้าที่เป็นประชาธิปไตย เห็นความสำคัญของการเลือกครูให้ตรงตามความชำนาญและตรงตามความสามารถของบุคคล ช่วยส่งเสริมให้ครูเกิดความคิดริเริ่ม แนะนำการจัดประชุมครู เสนอแนะการสอนแบบหน่วย ช่วยเหลือครูในการสอนประจำวัน ด้านการแก้ไข ปัญหาและกระตุ้นให้ครูใช้เทคนิคต่าง ๆ ในการแก้ปัญหา จัดประชุมครูเพื่อศึกษาปัญหาการเรียนการสอน การช่วยให้ครูเข้าใจนักเรียน และตระหนักในความแตกต่างทาง วุฒิภาวะของนักเรียน แนะนำการเตรียมประชุมการณ์และแผนงานเพื่อให้นักเรียน ตลอดจนการประเมินผลในชั้นเรียน

วิลสัน (Wilson 1977: 1858-A) ได้ศึกษาศึกษาวิจัยเกี่ยวกับข้อสังเกตของศึกษานิเทศก์ในเรื่อง "การสังเกตของศึกษานิเทศก์ในการนิเทศครูประถมศึกษา" (A Study of the Perceptions of Supervisors by Selected Elementary Teachers) ซึ่งมีวัตถุประสงค์ข้อหนึ่งว่า เพื่อทราบความต้องการการนิเทศของครู

ประถมศึกษา โดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มศึกษานิเทศก์ ผลการวิจัยพบว่า ครูในโรงเรียนประถมศึกษาส่วนใหญ่ต้องการให้จัดการนิเทศแบบนิเทศภายในโรงเรียน และยังพบว่า บุคลิกลักษณะของครูไม่มีผลต่อกระบวนการนิเทศแต่อย่างใด

สรุป

จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จะเห็นว่าสภาพและปัญหาเกี่ยวกับงานสุขศึกษาในโรงเรียนนั้น ครูสุขศึกษาในระดัมนิยมศึกษาส่วนใหญ่มีหน้าที่ในความรับผิดชอบมาก ครูมีปัญหาในเรื่องการขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์การสอน ปัญหาเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจในหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ปัญหาในการวัดและประเมินผล ปัญหาในการสร้างข้อสอบที่ได้มาตรฐาน ฯลฯ ปัญหาเหล่านี้แม้ว่าในบางแห่งจะได้รับการอบรมช่วยเหลือจากหน่วยศึกษานิเทศก์บ้างแล้วแต่ปัญหายังไม่หมดไป การนิเทศทางสุขศึกษา โดยเฉพาะจึงยังเป็นที่ต้องการของครูสุขศึกษาอยู่มาก

สำหรับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในค่านของการนิเทศในสาขาวิชาอื่นจะเห็นว่า การจัดนิเทศให้แก่ครูนั้นส่วนใหญ่ครูต้องการให้จัดในเรื่องที่ตรงตามความต้องการของครู และเพื่อช่วยครูแก้ปัญหามากกว่าที่ศึกษานิเทศก์จะนำไปเสนอให้เองและสิ่งที่ครูต้องการคล้ายคลึงกัน คือ การนิเทศในเรื่องของการวัดและประเมินผล การเรียนการสอน เรื่องของอุปกรณ์การสอนที่ครูต้องการให้ศึกษานิเทศก์จัดหาให้ในแต่ละวิชา เรื่องของวิธีสอน ตลอดจนคุณลักษณะของผู้นำการนิเทศที่ครูต้องการ ผลงานวิจัยที่ได้ศึกษาเหล่านี้ผู้วิจัยได้นำมาเป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยและใช้ประกอบการอภิปรายผลการวิจัยในครั้งนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย